

LR: dom: 2007-09-27, mål nr 12491-07

F 5/07

Ni har hos Revisorsnämnden (RN) ansökt om förhandsbesked huruvida Ni kan inneha ett uppdrag som styrelsesuppleant i X AB (bolaget). Ni har bl.a. uppgett att bolaget har en politiskt vald styrelse.

RN har utöver ansökan tagit del av bolagets bolagsordning samt årsredovisningarna för räkenskapsåren 2005 och 2006. Av handlingarna framgår bl.a. följande.

Bolaget är ett helägt dotterbolag till Y AB. Bolaget äger i sin tur W AB. Bolagets styrelse skall bestå av lägst 5 och högst 9 ledamöter med lägst 3 och högst 9 suppleanter. Enligt bolagsordningen väljs ledamöter och suppleanter av Z kommunfullmäktige.

Bolagets verksamhet består i att bygga, äga, hyra och driva parkeringsanläggningar. Den innefattar även utveckling och investering i nya parkeringslösningar. Bolaget har uppdrag för såväl privata som offentliga fastighetsägare, bostadsrättsföreningar samt köpcentrum m.fl.

Verksamhetsåret 2006 uppgick koncernens balansomslutning till ca 495 mnkr varav ca 27 mnkr utgjordes av kundfordringar och ca 410 mnkr av materiella anläggningstillgångar. Koncernomsättningen uppgick till ca 360 mnkr och antalet förvaltade bilplatser till ca 80 000. Bilplatserna är fördelade på 170 garage och parkeringshus samt ett stort antal ytparkeringar. Antalet årsarbetskrafter uppgick till 115.

Bolagets styrelse beslutade under år 2006 att starta fyra nya garageanläggningar samt att förvärva ett färdigbyggt P-hus till en sammanlagd investeringsvolym om mer än 250 mnkr. Investeringsprogrammet omfattar över 500 mnkr under den närmaste femårsperioden.

RN meddelar följande besked.

Enligt 25 § första stycket revisorslagen (2001:883) får en revisor inte utöva annan verksamhet än revisionsverksamhet eller verksamhet som har ett naturligt samband därmed, om utövandet är av sådan art eller omfattning att det kan rubba förtroendet för revisorns opartiskhet eller självständighet, eller om utövandet på annat sätt är oförenligt med den ställning som följer av behörigheten att utföra lagstadgad revision. Av andra stycket samma paragraf framgår att RN på ansökan av en revisor skall meddela förhandsbesked om huruvida en viss verksamhet är förenlig med kravet i första stycket.

I förarbetena till revisorslagen sägs att den sidoverksamhet som enligt tidigare gällande regler har ansetts vara förtroenderubbande i allmänhet har utgjorts av ”privat” verksamhet med affärsmässiga inslag och att RN beträffande sådan verksamhet har utvecklat en restriktiv praxis. Därefter sägs att det för framtiden finns anledning till en något mindre restriktiv inställning. Detta motiveras med att det nya lagförslaget innehåller vissa andra bestämmelser, t.ex. om skyldigheten att i vissa fall avböja eller avsäga sig revisionsuppdrag (21 §, RN:s anm.), som syftar till att stärka revisorernas oberoende och att risken med att revisorer driver sidoverksamhet därmed torde minska. Det framhålls dock att det är angeläget att det även framdeles skall vara möjligt att förhindra sidoverksamhet vars art eller omfattning innebär att förtroendet för revisorn

kan rubbas och att revisionens intressenter överhuvudtaget inte skall behöva räkna med att en revisor har sidouppdrag som kan gå ut över eller komma i konflikt med revisionsuppdraget.¹

I författningskommentaren till 25 § revisorslagen sägs att bestämmelsen är avsedd att vara något mer liberal än motsvarande bestämmelse i lagen (1995:528) om revisorer. För att en viss sidoverksamhet skall omfattas av bestämmelsen skall det normalt kunna förutses att den leder till att revisorn mer eller mindre regelmässigt hamnar i situationer där han eller hon måste avsäga sig pågående revisionsuppdrag. Bestämmelsen blir således inte tillämplig enbart därför att det finns en viss risk för att verksamheten i framtiden kan leda till jäv för revisorn. Det sägs emellertid också att vissa styrelseuppdrag (som exempel nämns uppdrag i banker och försäkringsbolag) regelmässigt är av sådan art att de föranleder förtroendehot och att sådana uppdrag ofta också innebär att sidoverksamheten får en sådan omfattning att förtroendet för revisorn kan rubbas. I direkt anslutning därtill anges att samma sak kan sägas om andra uppdrag eller verksamheter som vart och ett eller sammantagna innebär att revisorn engageras i omfattande affärsverksamhet.²

Det som sägs i förarbetena om en liberalare syn på sidoverksamhet får enligt RN:s mening i första hand anses syfta på vad som benämns ”privat” verksamhet med affärsmissiga inslag. En sådan tolkning ligger i linje med vad som i allmänmotiveringen (se ovan) anförts om att andra regler om oberoende i den nya revisorslagen minskar riskerna med att revisorer driver sidoverksamhet. Det kan nämligen antas att det är främst i sådan privat verksamhet som revisorn kan utöva den styrning och kontroll som gör det möjligt att i enskilda revisionsuppdrag identifiera eventuella oberoendehot vid den prövning som revisorn skall göra enligt 21 §.

I förevarande fall skulle Ert uppdrag i bolaget innebära att Ni engageras i en mycket omfattande affärsverksamhet. Enligt RN:s uppfattning tillhör uppdraget därmed den kategori verksamheter som regelmässigt kan sägas ge upphov till förtroendehot.

Vid en samlad bedömning finner RN att uppdraget som styrelsesuppleant i bolaget kan rubba förtroendet för Er opartiskhet och självständighet som revisor. Ni kan således inte inneha uppdraget.

Ärendet har avgjorts av Revisorsnämnden. I beslutet har deltagit f.d. domaren i Europadomstolen Elisabeth Palm, ordförande, kammarrättspresidenten Hans-Jörgen Andersson, vice ordförande, skattedirektören Vilhelm Andersson, auktoriserade revisorn Ulla Nordin Buisman, biträdande avdelningschefen Eva Ekström, godkände revisorn Klas-Erik Hjorth, utredningssekreteraren Jan-Erik Moreau, professorn Claes Norberg samt skattejuristen Kerstin Nyquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, chefsjuristen Per Eskilsson, revisionsdirektören Göran Raspe samt avdelningsdirektören Fredrik Bengtsson som föredragit ärendet.

¹ Prop. 2000/01:146 sid. 55.

² Prop. 2000/01:146 sid. 107.